

DE TOTA LA VIDA

TONI VALL

Periodista
@tonivall

“Casa de confiança”. Ho diu ben clar al cartell que tothom trepitja quan entra a la Ganiveteria Roca de la plaça del Pi barcelonina. Un referent de la ciutat, el primer comerç emblemàtic catalogat com a tal que apareix en aquesta sèrie d’articles que es diu *De tota la vida*. Però no tot són flors i violes; no és una vida reglada ser “comerç emblemàtic” a Barcelona. És un plaer per als ulls contemplar els aparadors, els taulells, els plafons i les vitrines de la botiga, una lliçó d’instint comercial i estètic.

Els aparadors, per exemple, a primera línia de la vista dels centenars de turistes que en temporada alta passen cada dia per la plaça del Pi, són un espectacle. Me’ls explica Lluís Torrente, gerent de l’establiment i treballador seu des del 1991.

Estan ordenats per temes: navalles, barberia, llevataps, manicura, màquines per als cabells, tisores, ganiveteria i para-

*La botiga es va fundar el 1911
i cinc anys més tard
es va traslladar uns metres
fins a la ubicació actual*

ment de taula. Un reclam que, sobretot, crida l’atenció dels passavolants, que segurament troben a faltar una botiga tan especialitzada als seus països d’origen. “Alguns només miren, d’altres compren i d’altres prenen nota i després ens fan una comanda online”, relata Torrente.

El client autòcton, el de tota la vida, té una altra personalitat. Aquest ve expressament a comprar o a esmolar els seus estris. Sí, Roca és un referent quant a l’eina de tall a Barcelona i a l’Estat. Cada setmana es fan ben bé mig miler d’afilaments. “Ens fa molta il·lusió quan ens porten una eina comprada aquí fa setanta anys i que, a causa de la seva extraordinària qualitat i al valor que li ha donat el propietari, encara té vida”.

Roca va néixer el 1911 a la placeta del Pi, a l’altra banda de l’església que presideix la plaça, fruit de l’instint comercial de Ramon Roca, que havia estudiat l’ofici de l’estri de tall a França i a Alemanya, referents de la professió a escala europea. D’aquí ve el cartell que presideix la façana: “Solingen, París, Barcelona”. Dues ciutats, l’alemanya i la francesa, fonamentals per entendre el gremi.

La primera especialitat, les navalles d’afaitar i el tall fi (bisturís, per exemple), sempre amb el compromís de la qualitat per davant de tot. El 1916 el comerç es va moure uns metres, fins a la

MEMÒRIA D’UNA GANIVETERIA CENTENÀRIA

FOTOS: MANOLO GARCÍA

plaça del Pi número 3, ubicació inamovible fins avui. Dues generacions de la família Roca van portar el negoci fins al 2000, quan les germanes Montserrat i Roser Roca el van traspassar a la societat Ganiveteria Roca SL, bons coneixedors de l’ofici, comandats per Torrente, que va aprendre’l al costat de les dues germanes.

DE PARES A FILLS

Hi ha oficis que només passen de pares a fills quan parlem dels venedors. També passa amb els compradors: “Anem a comprar unes tisores bones i les tindràs per a tota la vida”, una frase recurrent de la bona clientela que omple d’orgull can Roca. Amb vuit treballadors i amb el compromís del tracte de taulell, la proximitat, l’atenció personalitzada, el consell de tu a tu i una gamma immensa de productes –més de 7.000 disponibles a la botiga i a la web–, Roca és un dels comerços centenaris que encara sobreviuen a Ciutat Vella, cosa gens fàcil.

Abans el barri era un corol·lari d’oficis i la gent venia a comprar-hi de tot. Ara això no és possible. “Per venir a comprar un ganivet hem perdut tot el matí”, els

*“Alguns només miren, d’altres
compren i d’altres prenen
nota i fan una comanda
online”, diu el gerent*

diuen sovint. La congestió i la pressió turística són fortes. “Fa la sensació que l’Ajuntament actua com si aquí ja no hi visqués ningú ni hi hagués comerços autòctons”, denuncia Torrente.

Roca ja fa temps que pertany a la xarxa autoorganitzada dels “emblemàtics”: “No tenim ajudes, no vivim de l’aire ni del pedigrí, sinó de l’ofici, de moure’ns, de conèixer el mercat, d’anar a fires, de la interacció amb el gremi arreu del món”. El lloguer puja i s’ha de renegociar. “Nosaltres ens en sortim, però hi ha comerços de tota la vida que van molt escanyats. Cal que l’Ajuntament cuidi més i millor el seu comerç”, reclama.

“Volia una tisora per a les ungles, si us plau”, demana una clienta. “Molt bé: recta, corbada, inoxidable, niquelada, per a mans, per a peus, amb la punta fina, gruixuda...?”, respon el venedor. La varietat, esclar, és un altre secret per afegir a la qualitat. El client pot escollir una tisora d’ungles d’una gamma d’entre 25 i 70 euros. Però totes han de tallar perfectament. “Ja ens va bé que la gent compri ganivets a l’Ikea i els vingui a esmolar a casa nostra. Així podran valorar més, si volen, la nostra qualitat”, explica.

Per cert, si ets esquerrà, tens la vida quotidiana farcida de petites complicacions afegides. Visita la Ganiveteria Roca, no te’n penediràs.

L’establiment, a la plaça del Pi de Barcelona, és un dels referents en l’eina de tall a Espanya